

PATVIRTINTA

Alytaus rajono savivaldybės tarybos
2018 m. vasario 6 d. sprendimu Nr. K-2
(Alytaus rajono savivaldybės tarybos
2018 m. gruodžio 6 d.
sprendimo Nr. K-205 redakcija)

1 priedas
1 b forma

**SĄLYGŲ VERSLO PLĖTRAI SUDARYMO, PATRAUKLIOS INVESTICIJOMS
APLINKOS FORMAVIMO IR TURIZMO VYSTYMO
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2018 metai
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas (-ai)	Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktorius, 188718528
Vykdytojas (-ai), kodas (-ai)	Ekonomikos skyrius, A5 Finansų ir investicijų skyrius, A6 Komunalinio ūkio skyrius, A7 Buhalterinės apskaitos skyrius, A2 Teisės ir vidaus administravimo skyrius, A12

Programos pavadinimas	SĄLYGŲ VERSLO PLĖTRAI SUDARYMAS, PATRAUKLIOS INVESTICIJOMS APLINKOS FORMAVIMAS IR TURIZMO VYSTYMAS	Kodas	05
------------------------------	---	--------------	-----------

Programos parengimo argumentai	Realizuojamos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytosios savarankiškosios savivaldybės funkcijos – infrastruktūros, socialinės ir ekonominės raidos planavimas, turizmo, smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros programų rengimas ir sąlygų verslo ir turizmo plėtrai sudarymas ir šios veiklos skatinimas. Programoje išdėstytos sąlygos ir galimybės, užtikrinančios, kad rajone būtų kuriama rajono bendruomenei, verslui ir investicijoms palanki aplinka.		
Ilgalaikis prioritetas (pagal Alytaus rajono savivaldybės strateginį plėtros planą)	Ekonomikos, verslo ir darnaus kaimo plėtra Veiklios visuomenės ugdymo, sveikatos ir socialinio vystymo Visuomenės poreikius atitinkančios pažangios savivaldos vystymo	Kodas	01 02 03
Šia programa įgyvendinamas savivaldybės strateginis tikslas:	SUDARYTI PALANKIĄ APLINKĄ INVESTICIJŲ PRITRAUKIMUI IR VERSLO PLĖTRAI, TURIZMO VYSTYIMUI, RAJONO INFRASTRUKTŪROS OBJEKTŲ IR BŪSTO PRIEŽIŪRAI, UŽIMTUMO DIDINIMUI		02
Programos tikslas	Didinti gyventojų užimtumą vietos darbo rinkoje	Kodas	01
Tikslo įgyvendinimo aprašymas: siekiant sušvelninti socialinę įtampą ir nedarbo pasekmes, didinamas rajono gyventojų užimtumas, darbo jėgos kvalifikacijos atitiktis darbo rinkos reikmėms, ugdomi darbo įgūdžiai ir užtikrinamas tinkamas pragyvenimo lygis. Integruojami neturintys darbo gyventojai į darbo rinką, suteikiant profesinius ir praktinius įgūdžius, mažinant Alytaus rajono			

gyventojų socialinę atskirtį dėl negaunamų ar nepakankamų piniginių lėšų.

01 uždavinys. Sudaryti galimybę laikinai įsidarbinti asmenims, negalintiems konkuruoti darbo rinkoje.

Planuojama, kad ne mažiau kaip 70 procentų visų lėšų bus skiriama Alytaus rajono viešosios infrastruktūros tvarkymui ir socialinių paslaugų teikimui, atliekant šiuos laikino pobūdžio darbus:

1. valstybinėje žemėje esančių žaliųjų plotų, gėlynų, želdinių ir kitų viešųjų erdvių valymo ir priežiūros laikino pobūdžio darbai (pakelėse esančių krūmų šalinimas, šienavimas, šiukšlių rinkimas, gėlių sodinimas ir priežiūra, nukritusių lapų ir sniego valymas bei kiti laikino pobūdžio darbai);
2. valstybinėje žemėje esančių vandens telkinių pakrančių, poilsio zonų, maudyklų valymo, tvarkymo, priežiūros laikino pobūdžio darbai;
3. užterštų, bešeimininkių, neprižiurimų teritorijų, stichiškai susidariusių sąvartynų valstybinėje žemėje valymo ir priežiūros laikino pobūdžio darbai;
4. istorijos ir kultūros paveldo objektų, valstybinėje žemėje esančių neveikiančių kapinių priežiūros laikino pobūdžio darbai;
5. socialinės, sveikatos priežiūros ir visuomeninės paskirties objektų, esančių valstybinėje žemėje, teritorijų tvarkymo laikino pobūdžio darbai;
6. pagalba teikiant socialines paslaugas;
7. kiti visuomenei naudingi darbai.

Šiuos laikinus darbus organizuos ir vykdys Alytaus rajono savivaldybės seniūnijos, biudžetinės įstaigos, įmonės. Seniūnijos pagal poreikį bedarbius galės siųsti atlikti laikinuosius darbus į seniūnijos teritorijoje esančias savivaldybės ugdymo, švietimo, kultūros ir globos įstaigas.

Ne daugiau kaip 30 procentų visų lėšų skiriama: viešosioms įstaigoms, verslo įmonėms, bendruomenėms, kitoms ne pelno siekiančioms organizacijoms, kurios registruotos ir vykdo veiklą Alytaus rajone, Alytaus rajono gyventojams, vykdančioms veiklą pagal Nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymą, ūkininkams, įregistravusiems savo ūkį Alytaus rajone.

Programoje gali dalyvauti Alytaus teritorinės darbo biržos Alytaus skyriuje registruoti Alytaus rajono savivaldybės bedarbiai, įvardinti Užimtumo įstatymo 48 straipsnio 2 dalyje.

Programos dalyvių laikino darbo trukmė – iki 6 mėnesių, vidutinė įdarbinimo trukmė – 3 mėnesiai su galimybe sutartį pratęsti. Dalyvavimo Programoje trukmė skaičiuojama nuo darbo sutartyje laikino pobūdžio darbams atlikti nurodytos pirmos darbo dienos iki jo atleidimo iš darbo dienos.

Asmenys, dalyvausiantys Programos priemonėse, bus atrenkami laikantis šių prioritetų:

- vyresni kaip 40 metų darbingi asmenys;
- piniginės socialinės paramos gavėjai;
- nėščios moterys, vaiko motina (įmotė) arba tėvas (įtėvis), vaiko globėjas, rūpintojas ir asmenys, faktiškai auginantys vaiką (įvaikį) iki 8 metų arba neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų (iki 2005 m. liepos 1 d. pripažintą vaiku invalidu), ir asmenys, prižiūrintys sergančius ar neįgalius šeimos narius, kuriems Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos sprendimu nustatyta nuolatinė slauga ar priežiūra.

Rezultato vertinimo kriterijai:

įdarbinamų asmenų skaičius, asmenimis – 208

Programos tikslas	Remti smulkų ir vidutinį verslą bei skatinti jo plėtrą	Kodas	02
Tikslo įgyvendinimo aprašymas: įgyvendinant šį tikslą finansiškai remiami fiziniai ir juridiniai asmenys, gerinamos verslo sąlygos Alytaus rajone, skatinant smulkaus ir vidutinio verslo plėtrą. Įgyvendinant iškeltą tikslą, vykdomas uždavinys:			
01 uždavinys . Skatinti rajono gyventojų verslumą bei įmonių konkurencingumą.			
Uždavinys įgyvendinamas:			

- kompensuojant naujų darbo vietų įkūrimo išlaidas;
- kompensuojant dalyvavimo Lietuvoje ir užsienyje vykstančių parodų, mugių, verslo misijų išlaidas;
- kompensuojant naujų interneto svetainių kūrimo arba nuomos išlaidas;
- kompensuojant naujos įmonės steigimo išlaidas;
- išlaidos Smulkaus ir vidutinio verslo fondo veiklai ir informacinėms priemonėms.

Rezultato vertinimo kriterijai:

paramą gavusių verslo subjektų skaičius, vnt. – 30

Programos tikslas	Skatinti atvykstamąjį ir vietinį turizmą, stiprinant rajono turistinių patrauklumą bei didinant Alytaus rajono konkurencingumą tiek tarptautinėse, tiek vidinėse turizmo rinkose	Kodas	03
--------------------------	---	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Turizmo paslaugų ir išteklių pristatymo programa siekiama skatinti turizmą Alytaus regione, siekti, kad kraštas būtų patraukliai pristatytas turistams iš Lietuvos ir užsienio valstybių, skatinant turizmo verslo plėtrą ir pajamų, gaunamų iš turizmo, didėjimą, populiarinti turizmą vietinių gyventojų tarpe, siekti, kad apie regioną būtų skleidžiama teisinga informacija.

Tikslui įgyvendinti vykdomas uždavinys:

01 uždavinys. Įgyvendinti turizmo galimybių rėmimo (skatinimo) priemonės.

Rinkti, atnaujinti ir teikti atnaujintą informaciją apie turizmo produktus ir paslaugas Alytaus krašte, teikti informaciją apie lankomus objektus ir vietas, tvarkyti ir teikti turizmo paslaugų ir išteklių duomenis Valstybinio turizmo departamento duomenų bazei; rengti, leisti ir platinti turistams skirtus bendrus informacinius ir kartografinius leidinius apie Alytaus regioną, pastoviai atnaujinti informaciją interneto svetainėje www.alytusinfo.lt, dalyvauti tarptautinėse turizmo parodose, įgyvendinti ES finansuojamą projektą „Paveldui draugiško turizmo Lietuvos ir Lenkijos pasienyje skatinimas“.

02 uždavinys. Skatinti vietos gyventojų domėjimąsi kriščiioniškosiomis Europos šaknimis, religija ir kultūra, tradicijomis ir paveldu, imantis koordinuojamų veiksmų, kad būtų atkurtas ir įprasminas šalia Šv. Jokūbo kelių, Alytaus rajone esantis architektūros, kultūros ir gamtinis paveldas.

Švento Jokūbo kelio savivaldybių asociacijos vienas iš tikslų sukurti Lietuvoje Šv. Jokūbo kelių tinklą, tarptautinius ir Lietuvos vidaus maršrutus, ir Šv. Jokūbo kelių ženklavimo sistemą, naudojant vieningą Europos Tarybos pasiūlytą Šv. Jokūbo kelio ženklą, veikiant kartu su Lietuvos Respublikos Vyriausybe ir Šv. Jokūbo kelio draugų asociacija Lietuvoje. Skatinama prie Šv. Jokūbo kelių esančių miestų, rajonų ir regionų, Europos valstybių tarpusavio kultūrinius mainus, siekiant liudyti nesenstančią Europos kultūrinę tapatybę ir jos vertybes, prisidedant prie unikalaus istorinio, kultūrinio ir intelektualinio palikimo sklaidos vietos ir tarptautiniuose lygmenyse.

Švento Jokūbo kelio savivaldybių asociacija įtrauks nares kartu įvertinti ir atrinkti lankymui pritaikytus objektus, kartu su Šv. Jokūbo kelio draugų asociacija ir kitomis institucijomis parengti Šv. Jokūbo kelių maršrutus bei jų aprašymus. Savivaldybėse narėse koordinuojama Šv. Jokūbo kelių projekte dalyvaujančių institucijų (turizmo informacijos centrų, švietimo ir kultūros įstaigų) veikla. Rengiamos parodos bei renginiai, propoguojantys Šv. Jokūbo kelius ir jų objektus Lietuvoje, rengiami edukaciniai užsiėmimai, pristatantys savivaldybių, kurių teritorijas kerta Šv. Jokūbo keliai, kulinarinį, gamtinį, kultūrinį paveldą, tradicijų ypatumus, pasiekimus moksle, mene. Koordinuojama informacija apie Šv. Jokūbo kelią kaip pirmąjį Europos kultūros kelią ir piligrimų žygių sklaidą, kitų su Šv. Jokūbo keliais susijusių renginių organizavimą savivaldybėse.

Rezultato vertinimo kriterijai:

Įgyvendintų rinkodaros priemonių skaičius, vnt. – 6

Programos tikslas	Visuomenės saugumo ir viešosios tvarkos užtikrinimo organizavimas	Kodas	04
Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktorius yra patvirtinęs Alytaus rajono savivaldybės visuomenės saugumo projektų finansavimo tvarkos aprašą, kuriuo numatyti programos tikslai – prisidėti prie saugesnės Alytaus rajono gyventojų aplinkos formavimo, stiprinti aktyvų visuomenės, savivaldos ir viešųjų juridinių asmenų bendradarbiavimą, užtikrinti visuomeninę rimtį, asmens ir visuomenės saugumą, žmogaus teisių ir laisvių apsaugą Alytaus rajone, skatinti visuomenę prisidėti prie visuomenės saugumo užtikrinimo Alytaus rajone. Tiksliui pasiekti įgyvendinamas uždavinys: 01 uždavinys. Vykdyti teisės pažeidimų prevenciją, įgyvendinant prevencines programas. Bus organizuojami teisinio švietimo bei ugdymo renginiai visuomenės saugumo klausimais. Rengiamos atmintinės ir informaciniai biuleteniai visuomenės saugumo klausimais. Rengiami susitikimai, diskusijos visuomenės saugumo klausimais, plėtojamos saugios kaimynystės grupės ir pan. Minėtos priemonės skiriamos visiems rajono gyventojams, nepaisant jų lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos. Svarbu, kad rajono gyventojai žinotų, jog jų saugumu bus rūpinamasi vienodai, neatsižvelgiant į minėtą priklausomumą vienai ar kitai visuomenės, bendruomenės grupei. Priemonė. Visuomenės saugumo projektų finansavimas. Saugios kaimynystės standų (iškabų) gamyba, aktyviausių ir visuomeniškų rajono gyventojų ir bendruomenių, saugių kaimynystės grupių skatinimas, metodinės, informacinės, prevencinės dalijamosios medžiagos apie galimus pavojus ir apsaugojimo nuo jų būdus (skrajučių, atmintinių, prevencinių kalendorių ir kitų spaudinių) gamyba, priemonės konkursams ir viktorinoms organizuoti bei vykdyti. <u>Rezultato vertinimo kriterijai:</u> sumažės nusikalstamų veikų, vnt.– ne daugiau 513 nusikalstamų veikų			
Programos tikslas	Efektyviai įgyvendinti projektus ir pasinaudoti ES struktūrinių fondų ir kitų finansavimo priemonių finansine parama	Kodas	05
Tikslo įgyvendinimo aprašymas: teikiamos paraiškos ir įgyvendinami projektai siekiant įsisavinti Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitų finansavimo priemonių paramos lėšas. Tam tikslui reikalingos lėšos parengti pirminę projekcinę dokumentaciją: investicinius projektus, galimybių studijas, techninius projektus, sąmatas ir kt., kuri bus reikalinga 2014–2020 m. ES programavimo laikotarpiui. Europos Sąjungos (ES) struktūriniai fondai yra naudojami vykdant struktūrinę politiką, kurios tikslas – finansinėmis priemonėmis mažinti ES valstybių ekonominio ir socialinio išsivystymo skirtumus bei pagerinti atsilikusių regionų konkurencingumą. Finansinės priemonės taikomos naudojantis struktūrinių fondų lėšomis, kurios yra skirstomos vadovaujantis programų finansavimo nuostatomis. Iš ES fondų finansuojami ekonomiškai ir socialiai naudingi, tačiau finansiškai ne greit atsiperkantys projektai, todėl svarbus ne tik administruojančių institucijų veiklos efektyvumas, bet laiku ir tinkamai parengtų finansuotųjų projektų skaičius. Žinotina, kad tokia parama yra teikiama ne paskolų, o negrąžintinų subsidijų forma, kompensuojant faktines, patirtas išlaidas. Daugelio Alytaus rajono savivaldybės viešųjų paslaugų įstaigų infrastruktūra reikalauja investicijų. Per pastaruosius metus dalies viešųjų paslaugų įstaigų infrastruktūros būklė buvo ženkliai pagerinta, tačiau vis dar yra viešųjų paslaugų (sveikatos, švietimo) įstaigų pastatų, statytų prieš kelias dešimtis metų, nebeatitinkančių sanitarinės higienos normų. 2017 metais buvo pradėti projektai pagal 2014 – 2020 m. ES programavimo laikotarpio finansavimą, 2018 m. numatoma ir naujų projektų			

įgyvendinimas pagal 2014–2020 m. ES paramos finansavimo laikotarpį ir tęsiamas 2017 m. teiktų projektų įgyvendinimas.

Alytaus rajono savivaldybės administracijos bus rengiamos paraiškos ir teikiami projektai įvairiems fondams. Pareiškėjai ir/arba partneriai dažniausiai privalo prisidėti nuosavų lėšų dalimi prie projekto įgyvendinimo, todėl būtina numatyti lėšas projektų bendrajam finansavimui.

Panaudojant valstybės biudžeto, valstybės investicijų programos, Europos Sąjungos fondų ir savivaldybės biudžeto lėšas, šiems uždaviniams įgyvendinti numatyta nemažai priemonių (projektų). Daugelis priemonių – tęstinės.

Įgyvendinant šį iškeltą tikslą, numatoma vykdyti šį uždavinį:

01 uždavinys. Užtikrinti sėkmingą projektų rengimą ir įgyvendinimą.

Sėkmingas uždavinio vykdymas apima įvairias sritis: rajono gyventojų kultūrinį, sportinį aktyvumą ir gerinimą susijusios infrastruktūros, rajono ūkinės veiklos bei inžinerinės infrastruktūros plėtojimą, kompleksinių paslaugų šeimoms plėtrą ir prieinamumo didinimą ir vandens ir nuotekų tinklų atnaujinimą ir plėtrą, techninės dokumentacijos ruošimą, kaimo bendruomenių veiklos skatinimą ir iniciatyvų rėmimą, jaunimo ir jų organizacijų veiklos skatinimą ir rėmimą, bei savivaldybės veiklos ir įvaizdžio gerinimą.

Uždaviniui įgyvendinti numatoma ši priemonė:

01 priemonė. Daugiatikslų plėtros projektų įgyvendinimas.

✓ **Alytaus rajono Miroslavo kaimo multifunkcinės sporto aikštės įrengimas ir gatvių bei šaligatvių rekonstrukcija.** Įgyvendinus projektą bus įrengta viena apie 464 kv. m. dydžio multifunkcinė sporto aikštė. Planuojama rekonstruoti K. Bertulio, Skaržinskų, Vienuolyno gatves (viso apie 1038 metrų) šiuo metu neasfaltuotų ir tankiausiai apgyvendintų kaimo gatvių bei apie 450 metrų šaligatvių Vilties ir Mokyklos gatvėse, esant poreikiui įrengiant papildomą apšvietimą. Įgyvendinus projektą pagerės Miroslavo kaimo gyventojų gyvenimo kokybė, bus užtikrinta tolimesnė kaimo ekonominė, socialinė, aplinkosauginė plėtra. Planuojama įgyvendinimo trukmė – 12 mėnesių. Projekto vertė – 386049,33 Eur. Iš jų ES lėšos – 200000 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 186049,33 Eur.

✓ **Alytaus rajono Makniūnų kaimo šaligatvių atnaujinimas ir plėtra.** Projekto įgyvendinimo metu numatoma rekonstruoti ir įrengti naujus šaligatvius Dzūkų, Mokyklos ir kitose gatvėse (įskaitant šaligatvius vedančius iki mokyklos) – viso 773 metrų. Šaligatviai atitiks visus saugos ir kitus reikalavimus ir bus tinkami naudoti. Įgyvendinus projektą pagerės Makniūnų kaimo gyventojų susisiekimo pėsčiomis galimybės, taip pat ir gyvenimo kokybė, bus užtikrinta tolimesnė kaimo ekonominė, socialinė, aplinkosauginė plėtra. Planuojama įgyvendinimo trukmė – 12 mėnesių. Projekto vertė – 145771,88 Eur. Iš jų ES lėšos – 56793,48 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 88978,40 Eur.

✓ **Alytaus rajono Talokių kaimo sporto aikštės įrengimas ir Plytinės gatvės apšvietimas.** Projekto įgyvendinimo metu numatoma įgyvendinti dvi veiklas – Talokių kaimo multifunkcinės sporto aikštės (apie 510 kv. m. dydžio) su treniruokliais ir karstynėmis įrengimo darbai ir Talokių kaimo Plytinės gatvės LED apšvietimo darbai. Projektą įgyvendinus tik iš dalies ar nusprendus projekto visiškai neįgyvendinti, nebūtų sprendžiamos aktualios kaimo problemos, kaimas išliktų nepatrauklus investicijoms bei plėtrai. Planuojama įgyvendinimo trukmė – 12 mėnesių. Projekto vertė – 143079,55 Eur. Iš jų ES lėšos – 111577,28 Eur, o savivaldybės biudžeto dalis – 31502,27 Eur.

✓ **Alytaus rajono Vaisodžių kaimo sporto aikštės įrengimas ir gatvių apšvietimo atnaujinimas ir plėtra.** Įgyvendinus projektą numatyta apimtimi, bus įrengta viena apie 464 kv. m. dydžio multifunkcinė sporto aikštė bei įrengtas, atnaujintas energiją tausojantis LED apšvietimas Vaisodžių kaimo gyvenvietėje (12 vnt. šviestuvų ant esamų stulpų). Įgyvendinus projektą pagerės Vaisodžių kaimo gyventojų gyvenimo kokybė, bus užtikrinta tolimesnė kaimo ekonominė, socialinė, aplinkosauginė plėtra. Numatoma projekto pradžia – 2017 metai. Planuojama įgyvendinimo trukmė – 12 mėnesių. Projekto vertė – 82208,79 Eur. Iš jų ES lėšos – 61183,40 Eur, o savivaldybės biudžeto

dalys – 21025,39 Eur.

✓ **Alytaus rajono Genių kaimo sporto aikštės įrengimas ir gatvių rekonstrukcija.** Įgyvendinus projektą numatyta apimtimi, bus įrengta viena apie 464 kv. m. dydžio multifunkcinė sporto aikštė bei rekonstruotos *Jaunalietuvių, Mokyklos, Sodų gatvės* (apie 1290 metrų). Įgyvendinus projektą pagerės Genių kaimo gyventojų gyvenimo kokybė, bus užtikrinta tolimesnė kaimo ekonominė, socialinė, aplinkosauginė plėtra. Planuojama įgyvendinimo trukmė – 18 mėnesių. Numatoma projekto vertė – 422018,47 Eur. Iš jų ES lėšos – 200000 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 222018,47 Eur.

✓ **Alytaus rajono Luksnėnų kaimo multifunkcinės sporto aikštės įrengimas ir gatvių rekonstrukcija.** Įgyvendinus projektą bus įrengta viena apie 510 kv. m. dydžio multifunkcinė sporto aikštė bei rekonstruotos *Ežero ir Žiedo gatvės* (viso 1368 metrų). Įgyvendinus projektą pagerės Luksnėnų kaimo gyventojų gyvenimo kokybė, bus užtikrinta tolimesnė kaimo ekonominė, socialinė, aplinkosauginė plėtra. Planuojama įgyvendinimo trukmė – 12 mėnesių. Numatoma projekto vertė – 293043,54 Eur. Iš jų ES lėšos – 200000 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 93043,54 Eur.

✓ Alytaus rajono Pivašiūnų kaimo šaligatvių, laiptų kapitalinis remontas ir gyvenvietės apšvietimo įrengimas. Įgyvendinus projektą numatyta apimtimi, bus atlikti Pivašiūnų kaimo gatvių apšvietimo šviestuvų (45 vnt.) keitimas ir naujų (26 vnt.) įrengimo darbai. Taip pat planuojama atlikti šaligatvių, esančių tarp Taikos ir Mokyklos gatvių, kapitalinio remonto darbus, įrengiant 37 metrų pločio pėsčiųjų šaligatvį-alėją (apie 37 metrų) bei suremontuojant 2,8 metrų pločio 26 metrų ilgio laiptus. Įgyvendinus projektą pagerės Pivašiūnų kaimo gyventojų gyvenimo kokybė, bus užtikrinta tolimesnė kaimo ekonominė, socialinė, aplinkosauginė plėtra. Įgyvendinimo trukmė – 12 mėnesių. Projekto vertė – 118362,46 Eur. Iš jų ES lėšos – 94389,88 Eur, o savivaldybės biudžeto dalis – 23972,58 Eur.

✓ **Alytaus rajono Butrimonių miestelio šaligatvių kapitalinis remontas ir gyvenvietės apšvietimo įrengimas.** Įgyvendinus projektą numatyta apimtimi, bus atliktas šaligatvių, esančių tarp Jaunystės ir Margirio gatvių, kapitalinis remontas apie 344 metrų, įrengtas tako apšvietimas, suoliukai, šiukšliadėžės. Numatoma sutvarkyti apie 340 metrų šaligatvio atkarpą. Taip pat projekto įgyvendinimo metu numatoma atnaujinti ir įrengti naują Butrimonių miestelio apšvietimo sistemą, įrengiant LED apšvietimą, bus pakeisti seni Butrimonių miestelio gatvių apšvietimo šviestuvai bei įrengiami nauji LED šviestuvai (122 vnt.). Įgyvendinimo trukmė – 12 mėnesių. Projekto vertė – 190756,72 Eur. Iš jų ES lėšos – 122852,61 Eur, o savivaldybės biudžeto dalis – 67904,11 Eur.

✓ **Krokialaukio laisvalaikio salės pritaikymas bendruomenės poreikiams.** Krokialaukio daugiafunkciame centre vyksta kultūriniai, edukaciniai užsiėmimai, tačiau dėl blogos materialinės būklės nėra galimybės užtikrinti saugios užsiėmimų ir darbo aplinkos. Laisvalaikio salė yra prastos būklė – sienos sutrūkinėjusios, apsilupęs tinkas ir dažai, medinių grindų danga – pasenusi, sutrūnijusi ir susidėvėjusi, tad norint toliau eksploatuoti būtinas kapitalinis remontas. Salės lubos yra itin aukštos – 14,50 metro, todėl ją būtina tvarkyti, kad būtų užtikrintas žiūrovų, dalyvių saugumas. Laisvalaikio salė ir pagalbinės patalpos (viso apie 336,44 kv. m.) kapitališkai netvarkytos nuo pastato statybos ir salės įrengimo metų. Įgyvendinant projektą „Krokialaukio laisvalaikio salės pritaikymas bendruomenės poreikiams“ numatoma atlikti Krokialaukio daugiafunkcio centro laisvalaikio salės kapitalinį remontą. Numatoma projekto pradžia – 2017 metai. Planuojama įgyvendinimo trukmė – 12 mėnesių. Projekto vertė – 105786 Eur. Iš jų ES lėšos – 71934 Eur, valstybės biudžeto lėšos – 12694 Eur., o savivaldybės biudžeto dalis – 21157 Eur.

✓ **Kompleksinė Miklusėnų gyvenvietės plėtra.** Įgyvendinant projektą planuojama išasfaltuoti gatves ar jų atkarpas bei įrengti gatvių apšvietimo sistemą: *Putinų, Statybininkų, Užubalių, Šiltnamių, Bočių, Pergalės gatvėse*. Bus įrengti pėsčiųjų ir dviračių takai šalia: *Putinų, Statybininkų, Šiltnamių, Pergalės, Alyvų, Šermukšnių gatvių*. Sutvarkytos 3 viešosios erdvės (įrengta vaikų žaidimų aikštelė, sporto treniruokliai, įrengtas skveras, taip pat bus įrengta sportinė mėgėjiška trasa (pritaikyta važinėti dviračiais, riedučiais, riedlentėmis)). Bus sutvarkytas Alytaus seniūnijos pastato 1 aukštas. Numatoma projekto pradžia – 2018 metai. Numatoma projekto vertė – 1043467 Eur. Iš jų ES lėšos – 886947 Eur, valstybės biudžeto lėšos – 78260 Eur., o savivaldybės biudžeto dalis – 78260 Eur.

✓ **Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Alytaus rajone (Krokialaukyje).** Įgyvendinant projektą bus pastatytas vandens gerinimo įrengimas, įrengti nuotekų valymo įrenginiai, nutiesta 2,666 m vandens tiekimo tinklų ir 9,071 m nuotekų šalinimo tinklų.

Numatoma projekto pradžia – 2018 metai. Numatoma projekto vertė – 2014450 Eur. Iš jų ES lėšos – 867774 Eur, privačios lėšos – 743816 Eur, o savivaldybės biudžeto dalis – 402890 Eur.

✓ **Paslaugų pažeidžiamoms grupėms tobulinimas Alytaus ir Voronovo rajonuose.** Siekiant socialinių ir kitų paslaugų prieinamumo gerinimo pažeidžiamoms grupėms planuojama įgyvendinti projektą. Projekto įgyvendinimo metu planuojamos veiklos rūšys: Nemunaičio stovykloje 3 konteinerinių namelių įsigijimas praplečiant stovyklos veikimo laiką ne sezono metu, gerbuvio darbai, mokymai, sportinės varžybos, užimtumo užsiėmimai. Tikslinė grupė – socialiai pažeidžiamoms grupėms priklausantys asmenys. Planuojama projekto vertė tenkanti savivaldybei apie 500 000 Eur.

✓ **Sveika visuomenė – aktyvi visuomenė.** Projekto įgyvendinimo metu planuojamos veiklos rūšys: 2 multifunkcinių sporto aikštynų Kumečių ir Verebiejų kaimuose rekonstrukcija ir įrengimas, mokymai, fizinio aktyvumo užsiėmimai įrengtuose aikštynuose, sveikos gyvensenos ir fizinio aktyvumo populiarinimas. Tikslinė grupė – Alytaus rajono savivaldybės gyventojai, kurie yra socialiai pažeidžiami. Planuojama projekto vertė tenkanti savivaldybei – 350 000 Eur.

✓ **Sveikatos apsaugos paslaugų teikimo pasienio kaimo vietovėse užtikrinimas.** Projekto įgyvendinimo metu planuojamos veiklos rūšys: įsigyti transportą su įranga pirminės sveikatos paslaugoms teikti pacientų namuose, tarptautiniai mokymai, gerosios patirties pasikeitimas, konferencijos. Tikslinė grupė – VšĮ Alytaus rajono savivaldybės pirminės sveikatos priežiūros centre prisirašę gyventojai. Pagal gautus komercinius pasiūlymus Alytaus rajonui tenkanti projekto vertė planuojama 300 000 Eur.

✓ **Nauji iššūkiai siekiant užtikrinti saugumą katastrofų ir nelaimių atveju.** Projekto įgyvendinimo metu planuojamos veiklos rūšys: įsigyti gaisrinės automobilį su vandens cisterna bei reikalinga ugniagesių įranga, priemonėmis ir darbo rūbais, kartu įsigyti pavojų perspėjimo sistemą su sirenomis; tarptautinės pratybos bei mokymai, gerosios patirties pasikeitimas, konferencijos. Tikslinė grupė – BĮ Priešgaisrinės saugos tarnyba darbuotojai bei civilinės saugos darbuotojai. Lietuvai tenkanti projekto vertė planuojama 400 000 Eur.

✓ **Etnografijos ir kultūros paveldo objektų bei amatų išsaugojimas ir viešinimas.** Projekto įgyvendinimo metu planuojamos veiklos rūšys: Butrimonių istorinės trikampės aikštės rekonstrukcija. Didelis dėmesys bus kreipiamas į tradicines šventes, skatinant saviveiklininkų ir vietos amatininkų dalyvavimą partnerio šventėse, vykdomas projekto administravimas ir viešinimas. Tikslinė grupė – Lietuvos ir užsienio turistai, vietos gyventojai. Planuojama projekto vertė tenkanti savivaldybei – 520 000 Eur.

✓ **Alytaus regiono turizmo ir informacinės infrastruktūros plėtra.** Siekiant subalansuotos turizmo plėtros bei norint išlaikyti esamus ir pritraukti naujus turistų srautus į Alytaus regioną, 5 regiono savivaldybės planuoja įgyvendinti turizmo informacinės infrastruktūros plėtros projektą. Turizmo maršrutų ženklavimas sudarys sąlygas plėsti atvykstamąjį turizmą į regioną ir pateikti lankytojams išsamią informaciją. Projekto pareiškėjas – Alytaus miesto savivaldybės administracija. Projekto įgyvendinimo metu numatoma dviračių pėsčiųjų tako „Alytus-Varėna“, jungiančio 3 regiono savivaldybes ženklavimas bei autoturizmo maršruto, jungiančio visas 5 regiono savivaldybes ženklavimas. Bus įrengti 259 ženklavimo infrastruktūros objektai. Projekto pradžia – 2017 metai. Numatoma Alytaus rajonui tenkanti projekto lėšų dalis – 41645 Eur.

✓ **Pivašiūnų amatų centro veiklos plėtra Kurnėnuose.** Projekte numatyta veikla yra kultūros paveldo objekto – Kurnėnų Lauryno Radziukyno mokyklos fasadų ir stogo tvarkomieji paveldosaugos darbai: remontas, restauravimas, siekiant išlaikyti, atkurti ir atnaujinti šį objektą bei sudaryti sąlygas tradiciniams amatsams vystyti. Visame pastate bus vykdomos įvairios veiklos susijusios su amatais. Atskirose patalpose bus organizuojamos edukacijos, įvairūs užsiėmimai, ekspozicijos, vykdoma prekyba, demonstruojamos parodos, įvairūs su amatais susiję, taip pat kultūriniai, turistiniai, švietėjiški renginiai ir šventės. Bus įsigyta įvairi įranga ir technika reikalinga amatsams vystyti, t. y. kompiuterinės technikos komplektas, projektoriaus komplektas, fotoaparato su papildoma įranga komplektas, tautiniai kostiumai 10 vnt., muzikos instrumentai, medžio drožybai įrankiai, audimo staklės, kalviška lauko virtuvė ir baldai. Projekto pradžia – 2018 metai. Planuojama įgyvendinimo trukmė – 24 mėnesiai. Projekto vertė – 185675 Eur. Iš jų ES lėšos – 138988 Eur, o

savivaldybės biudžeto dalis – 46687 Eur, numatoma 2019 m.

✓ **Kurnėnų Lauryno Radziukyno mokyklos pritaikymas kultūrinėms ir turistinėms reikmėms.** Alytaus rajono Kurnėnų Lauryno Radziukyno mokykla nuo 2008 metų yra uždaryta ir neeksploatuojama, nėra pritaikyta turizmo veiklai. Šiuo metu architektūrinę, istorinę, inžinerinę vertę turintis pastatų kompleksas sulaukia tik pavienių lankytojų, kurie kultūros paveldo objektą gali apžiūrėti tik iš išorės. Projekto įgyvendinimo metu bus atnaujinama mokyklos pastato pusrūsyje esanti salė bei šildymo sistemos vamzdynai, įsigijama įranga. Atnaujinta infrastruktūra leis teikti aukštos kokybės kultūros paslaugas tikslinėms projekto grupėms. Numatoma, jog įgyvendinus projektą būtų sukurta infrastruktūra, kuri pritrauks naujus lankytojų srautus, leis rengti edukacines programas. Numatoma projekto pradžia – 2018 metai. Projekto įgyvendinimo trukmė – 18 mėn. Numatoma projekto vertė – 234 873 Eur. Iš jų ES lėšos – 199 642 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 35 231 Eur, numatoma 2019 m.

Vykdamas šiuos du projektus kartu bus suremontuotas ir įveiklintas visas mokyklos pastatas. Tai bus atlikti kultūros paveldo objekto, esančio adresu Draugystės g. 2, Kurnėnų k., Miroslavo sen., Alytaus r. sav. (Kurnėnų Lauryno Radziukyno mokyklos (u.k. 16014)) patalpų, pastato inžinerinių tinklų bei sklypo tvarkomieji statybos darbai ir tvarkomieji paveldosaugos darbai, įsigyta įranga ir baldai kultūrinėms paslaugoms teikti. Visa tai leis per metus papildomai pritraukti naujus lankytojus. Įgyvendinus bendrą projektą bus teikiamos kokybiškesnės kultūros paslaugos: vykdomi edukaciniai užsiėmimai (kulinarinio paveldo edukacinė veikla ir pan.), organizuojami mokymai, konferencijos, parodos, kultūriniai renginiai ir pan. Atliktus tvarkomuosius statybos darbus bei tvarkomuosius paveldosaugos darbus bus atskleistos pastato vertingosios savybės, kurios bus pristatomos lankytojams. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad bus tenkinami Lietuvos ir užsienio turistų kultūriniai poreikiai. Visus darbus planuojama baigti 2020 m. I ketvirtį. Numatoma darbų vertė finansuojama savivaldybės biudžeto lėšomis – 597 691 Eur. 2019 m. projektui numatoma lėšų suma 482 600 Eur, 2020 m. – 115 091 Eur.

✓ **Vietinio susisiekimo transporto priemonių įsigijimas.** Siekiant pagerinti viešuoju (miesto ir priemiestinio) transportu teikiamų paslaugų kokybę ir taip paskatinti gyventojus labiau naudotis viešuoju transportu bus įgyvendinamas projektas. Bus įsigytos naujos ekologiškos viešojo transporto priemonės – 2 vnt. Numatoma projekto pradžia – 2018 metai. Numatoma projekto vertė – 405955 Eur. Iš jų ES lėšos – 277249 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 58251 Eur, privačios lėšos – 70455 Eur.

✓ **Pėsčiųjų ir dviračių takų plėtra Simno seniūnijoje.** Projekto įgyvendinimo vieta numatyta atsižvelgiant į šiuo metu esančias pavojingiausias vietas Alytaus rajono savivaldybėje, taip pat siekiant pagerinti dviratininkų ir pėsčiųjų susisiekimo sąlygas bei sudaryti sąlygas aplinkos taršos mažėjimui. Įgyvendinant projektą planuojama rekonstruoti apie 0,19 km ilgio pėsčiųjų taką ir bus įrengtas naujas 0,69 km ilgio pėsčiųjų ir dviračių takas Simno seniūnijoje (prie Gilučio ežero). Planuojama projekto įgyvendinimo pradžia – 2018 metai. Projekto įgyvendinimo trukmė – 12 mėn. Numatoma projekto vertė – 110340 Eur. Iš jų ES lėšos – 91170 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 19170 Eur.

✓ **Eismo saugos priemonių diegimas Alytaus rajono savivaldybėje.** Šiuo metu Alytaus rajone nėra užtikrinamas saugus pėsčiųjų, dviračių judėjimas – judriuose keliuose nėra įrengtų tam skirtų takų, apsauginių tvorelių. Planuojama, kad Alytaus rajono savivaldybės Pivašiūnų kaime ir Daugų mieste bus diegiamos eismo saugą didinančios priemonės: 1) dviračių ir pėsčiųjų tako (apie 870 m) Ežero g., Pivašiūnuose įrengimas; 2) dviračių ir pėsčiųjų tako (apie 760 m) ir apsauginių tvorelių Daugų g., Dauguose įrengimas. Numatoma projekto pradžia – 2018 metai. Projekto įgyvendinimo trukmė – 12 mėn. Numatoma projekto vertė – 236915 Eur. Iš jų ES lėšos – 200844 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 36071 Eur.

✓ **Alytaus rajono bendrojo ugdymo įstaigų aprūpinimas gamtos, technologijų, menų ir kitų mokslų laboratorijų įranga.** Projekto tikslas - bendrojo ugdymo įstaigų veiklos efektyvumo didinimas ir modernių mokymosi erdvių kūrimas Alytaus rajono savivaldybėje. Projekto įgyvendinimo metu veiklos vykdomos Alytaus rajono Simno ir Butrimonių gimnazijose (numatoma atlikti esamos laboratorijos remonto darbus (elektros instaliacijos, vėdinimo įrengimo) bei įrengti

naujas ir modernias, reikalavimus atitinkančias patalpas chemijos, fizikos laboratorijai; įsigyti naujus ir saugos reikalavimus atitinkančius laboratorinius baldus; įsigyti įrangą, mokymosi priemonės skirtas gamtos, chemijos ir fizikos mokomiesiems dalykams). Projekto įgyvendinimo laikotarpis 2017–2019. Projekto vertė – 106.845 Eur. Iš jų ES lėšos – 98.832 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 8.013 Eur.

✓ **Alytaus r. meno ir sporto mokyklos edukacinių erdvių įkūrimas ir atnaujinimas.**

Projekto tikslas – didinti neformalaus švietimo paslaugų prieinamumą Alytaus rajone. Numatyta rekonstruoti mokslo paskirties pastatą Vytauto g.44, Nemunaičio miestelyje, Alytaus raj. sav., unikalus Nr. 3398-7016-6019 ir pritaikyti jį stovykloms organizuoti. 2017-07-08 tarybos sprendimu Nr. K-181 pastatas perduotas Alytaus r. meno ir sporto mokyklai. Taip pat projekto įgyvendinimo metu, siekiant didinti mokyklos teikiamų paslaugų prieinamumą bus atnaujinta sporto salė Dauguose. Projekto įgyvendinimo laikotarpis 2018 – 2020. Projekto biudžetas – 856.425 Eur. Iš jų ES lėšos – 536.611 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 319.814 Eur.

✓ **Alytaus r. ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo prieinamumo didinimas įkuriant ir atnaujinat edukacines erdves.** Projekte numatoma įgyvendinti šias veiklas: Alytaus r. Simno, Butrimonių, Miroslovo gimnazijų ikimokyklinių skyrių grupių modernizavimas ir naujų vietų įrengimas bei baldų ir edukacinių priemonių įsigijimas Alytaus r. Simno, Butrimonių, Miroslovo gimnazijų ikimokyklinių skyrių grupių patalpoms įrengti. Įgyvendinus projektą Alytaus r. Simno, Butrimonių, Miroslovo gimnazijų ikimokyklinių skyriuose bus modernizuotos ir įrengtos naujos 6 grupės (iš viso 60 naujų ugdymo vietų) įsigyti baldai ir reikalinga įranga, sutvarkytos edukacinės erdvės lauke, kurių dėka bus sukurta galimybė pilnavertiškam vaikų kūrybiškumo skatinimui ir savireguliacijai. Numatoma projekto pradžia – 2018 metai. Numatoma projekto vertė – 597457 Eur. Iš jų ES lėšos – 537595 Eur, o savivaldybės biudžeto dalis – 59862 Eur.

✓ **Psichosocialinės pagalbos centro įkūrimas**

Siekiant pagerinti socialinių paslaugų prieinamumą kuriamas psichosocialinės pagalbos centras (toliau - centras), orientuotas į bendruomeninių socialinių paslaugų bei pagalbos teikimą, kuriame numatomos 2 darbo vietos darbuotojams, 12 paslaugų teikimo vietų socialinės rizikos asmenims. Planuojama paslaugas per metus suteikti ne mažiau kaip 25 paslaugų gavėjams. Centras steigiamas siekiant prisidėti prie šių asmenų socialinės atskirties mažinimo, socialinių įgūdžių ugdymo, integracijos, reintegracijos į visuomenę ir darbo rinką. Centro išskirtinumas – informavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo paslaugų teikimas, laikinos nakvynės suteikimas asmenims, patyrusiems, ar kuriems kyla pavojus patirti smurtą šeimoje, minimalios asmens higienos ir buitinių paslaugų organizavimas.

Centras steigiamas adresu Margio g. 12/ Vytauto g. 20, Alytuje, siekiant užtikrinti teikiamų paslaugų kompleksiskumą, kadangi manytina, kad kompleksinis požiūris į problemą ir pagalbą yra ypač svarbus; geras susiekimas viešuoju transportu iš visų rajono seniūnijų į Alytaus miestą. Preliminari projekto pradžios data – 2017 m. Planuojama projekto įgyvendinimo trukmė – 24 mėn. Numatoma projekto vertė – 188353 Eur. Iš jų ES lėšos – 160100 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 28253 Eur.

✓ **Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Alytaus rajone.** Projektas „Alytaus rajono bendruomeniniai šeimos namai“ įgyvendinamas pagal 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonę Nr. 08.4.1-ESFA-V-416 „Kompleksinės paslaugos šeimai“. Projekto tikslas – sudaryti sąlygas Alytaus rajono šeimoms gauti kompleksiskai teikiamas paslaugas, užtikrinant paslaugų prieinamumą ir siekiant įgalinti šeimas įveikti iškilusius sunkumus ir krizes. Projektu siekiama įgyvendinti Lietuvos Respublikos šeimos stiprinimo įstatymo nuostatas, numatant šeimų stiprinimo priemones ir užtikrinant galimybes:

- šeimoms gauti būtiną kompleksinę pagalbą, siekiant stiprinti šeimos gebėjimus savarankiškai spręsti savo socialines problemas, motyvaciją kurti saugią, sveiką ir darnią aplinką savo šeimoje;
- socialinius sunkumus patiriančioms šeimoms ir vienišiemis tėvams kompleksinę pagalbą gauti kuo arčiau jų gyvenamosios vietos tam, kad būtų sudarytos sąlygos šeimos nariams įveikti socialinius sunkumus, derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus;
- stiprinti šeimos narių sveikatą, ypač daug dėmesio skiriant žalingų įpročių prevencijai;
- sudaryti galimybę sutuoktiniams pasinaudoti taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) paslaugomis,

sprendžiant kilusius ginčus dėl vaikų ar santuokos nutraukimo.

Projekto veiklos:

Organizuojami pozityvios tėvystės mokymai:

- Tėvystės įgūdžių ugdymo grupės
- Individualios socialinės konsultacijos tėvystės gebėjimų ugdymo ir stiprinimo klausimais
- Individualios psichologinės konsultacijos tėvystės gebėjimų ugdymo ir stiprinimo klausimais

Teikiama psichosocialinė pagalba:

- Individualios psichologinės ir socialinės konsultacijos
- Grupinės psichologinės konsultacijos

Teikiamos šeimos įgūdžių ugdymo ir sociokultūrinės paslaugos:

- Šeimų klubai
- Užsiėmimai-paskaitos šeimų klubų dalyviams
- Žygiai šeimoms
- Šeimų stovyklos

Organizuojamos vaikų priežiūros, pavėžėjimo į užsiėmimus paslaugos

Mediacijos paslaugos

Projekto trukmė 36 mėn., projekto vertė 227 530,69 Eur. (100 proc. ES lėšos). Planuojama, kad per projekto įgyvendinimo laikotarpį socialinių paslaugų naudą gaus projekto tikslinė grupė – šeimos – 380 asmenų, iš jų 2018 m. – 150 asmenų.

✓ **Parama investicijoms į kaimo kultūros ir gamtos paveldą.** Planuojama įgyvendinti projektą, kurio metu būtų atliktos Kurnėnų Lauryno Radziukyno mokyklos pritaikymo kultūrinėms ir turistinėms reikmėms veiklos, siekiant išsaugoti kultūros ir gamtos paveldą. Projektui finansavimas skirtas pagal Alytaus rajono vietos veiklos grupės įgyvendinamą „Alytaus rajono ir Birštono savivaldybių kaimiškosios teritorijos bendruomenių inicijuotą vietos plėtros strategiją 2015-2020 metams“. Numatoma projekto pradžia – 2018 metai. Numatoma projekto vertė – 125000 Eur. Iš jų ES lėšos – 100000 Eur., savivaldybės biudžeto dalis – 25000 Eur.

Planuojama 2019 metais įgyvendinti projekto II etapą. Planuojama projekto vertė – 125000 Eur. Iš jų ES lėšos – 100000 Eur., savivaldybės biudžeto dalis – 25000 Eur.

✓ **Sporto aikštynų įrengimas, pritaikant juos jaunimo laisvalaikiui bei sveikatinimui, Mergalaukio ir Užupių kaimuose.**

Sukurti jauniems žmonėms skirtą laisvalaikio ir sporto infrastruktūrą (įrengti sporto aikštynus), siekiant pritraukti juos gyventi ir dirbti kaimiškose teritorijose – Mergalaukio ir Užupių kaimuose. Alytaus rajone, Mergalaukio ir Užupių kaimuose bus įrengtos jaunimo laisvalaikiui ir sportui skirti sporto aikštynai, kuriuose bus galima sportuoti (su lauko treniruokliais) ir aktyviai leisti laisvalaikį (pažaisti krepšinį, tinklinį). Planuojama projekto pradžia – 2018 m. Planuojama projekto trukmė – 24 mėn. Preliminarus projekto biudžetas – 130 tūkst. Eur. Iš jų ES lėšos – 104 tūkst. Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 27 tūkst. Eur.

✓ **Kultūros ir gamtos paveldas varomoji jėga aktyvaus turizmo vystymo Pišo ir Alytaus rajono savivaldybėse.** Bus įgyvendintas projektas jaunimui, kurio metu bus sukurtas interaktyvus turistinis maršrutas, suorganizuoti jaunimo mainai ir stovyklos Alytaus rajone ir Pišo rajone (Lenkijos Respublika). Projekto vertė – 49999,70 Eur. Alytaus rajono savivaldybei tenkanti projekto finansavimo dalis – 23000 Eur, o savivaldybės biudžeto dalis – 3450 Eur.

✓ **Būsto prieinamumo pažeidžiamoms gyventojų grupėms didinimas Alytaus rajone.** Projektu

siekama didinti Alytaus rajono savivaldybės socialinio būsto fondą, kuris būtų nuomojamas nepasiturintiems asmenims (šeimoms), turintiems teisę į socialinį būstą. Numatoma Alytaus rajono savivaldybei nuosavybės teises priklausančio pastato, esančio Venciūnų kaime, Alytaus rajone, rekonstrukcija ir pritaikymas socialiniam būstui. Įgyvendinus projektą bus įrengti 6 socialiniai būstai. 1 butas įrengiamas pritaikant judėjimo negalią turintiems asmenims. Įgyvendinamo projekto pradžia – 2016 metai. Numatoma projekto vertė – 241889 Eur. Iš jų ES lėšos – 205606 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 195000 Eur.

✓ **Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas Alytaus rajono savivaldybėje.**

Siekiant paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimo savivaldybėse bus įgyvendinamas projektas. Bus vykdomas asmenų pasitenkinimo teikiamomis paslaugomis tyrimas, tobulinami paslaugų teikimo procesai, parengti paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės standartai bei piliečių chartija, stiprinamos darbuotojų kompetencijos, reikalingos gerinti paslaugų ir (ar) asmenų aptarnavimo kokybę, taip pat vykdomas mokymo programų rengimas, mokymas, keitimasis gerąja patirtimi. Numatoma projekto pradžia – 2018 metai. Numatoma projekto vertė – 210999 Eur.

✓ **Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos plėtra Alytaus regione.**

Projektas vykdomas visam regione. Projekto vykdytojas Alytaus regiono atliekų tvarkymo centras. Alytaus rajone numatyta įrengti 20 pusiau požeminių ir 22 antžemines aikšteles. Projekto įgyvendinimo laikotarpis: 2017–2019. Numatoma projekto vertė – 558.615 Eur. Iš jų ES lėšos – 453.428 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 105.187 Eur.

✓ **Vandens būklės gerinimas Simno ežere ir Dovinės upėje.** Projektu siekiama pašalinti iš Simno ežero bei Dovinės upės (nuo Metelių regioninio parko apsaugos zonos ir tik iki Žuvinto biosferos rezervato saugomos teritorijos) perteklinį vandens makrofītų kiekį (šienavimo būdu, šienaujant augalų antžeminę dalį pašalinant iš vandens storumės bei raunant šaknis, šalinant jas be dumblo), siekiant sumažinti ataugančių makrofītų kiekį. 2018-2023 m. bus vykdomas perteklinių makrofītų šienavimas, šaknų rovimas Dovinės upėje ir Simno ežere. Numatoma projekto pradžia – 2018 metai. Numatoma projekto įgyvendinimo trukmė – 60 mėn. (5 metai). Numatoma projekto vertė – 1017612 Eur. Iš jų ES lėšos – 941291 Eur, o savivaldybės biudžeto dalis – 76321 Eur.

✓ **Bešeimininkių apleistų pastatų ir įrenginių tvarkymas Alytaus rajono savivaldybėje II etapas.**

Įgyvendinant projektą numatoma atlikti Alytaus rajone esančių apleistų pastatų nugriovimo, susidariusių statybinių atliekų išvežimo, žemės paviršiaus išlyginimo ir žolės apsėjimo darbus. Projekto metu planuojama likviduoti iš viso 23 apleistus pastatus Alytaus, Daugų, Simno, Alovės, Krokialaukio, Nemunaičio seniūnijose. Preliminari projekto pradžia 2018 m., planuojama trukmė – 18 mėn. Numatoma projekto vertė – 736.538 Eur. Iš jų ES lėšos – 626.057 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 110.481 Eur.

✓ **Bešeimininkių apleistų pastatų ir įrenginių tvarkymas Alytaus rajono savivaldybėje I etapas.**

Įgyvendinant projektą numatoma atlikti Alytaus rajone esančių apleistų pastatų nugriovimo, susidariusių statybinių atliekų išvežimo, žemės paviršiaus išlyginimo ir žolės apsėjimo darbus. Projekto metu planuojama likviduoti šiose teritorijose esančius statinius:

- 1) fermų kompleksas, esantis Sodų g., Mergalaukio k., Simno sen., Alytaus r.
- 2) fermų kompleksas, esantis Skiturių g., Skiturių k., Simno sen., Alytaus r.
- 3) daugiabutis namas, esantis Ateities g. 3, Butrimonių mstl., Butrimonių sen., Alytaus r.
- 4) kiaulidžių kompleksas, esantis Kalnėnų g., Nemunaičio sen., Alytaus r.
- 5) fermos (2 vnt.), esančios Kalnelio kel., Kedonių k., Pivašiūnų sen., Alytaus r.

Projekto pradžia – 2017 metai. Įgyvendinimo laikotarpis 22 mėn. Numatoma projekto vertė – 101766 Eur. Iš jų ES lėšos – 86501 Eur, savivaldybės biudžeto dalis – 15265 Eur.

✓ **Sveikos gyvensenos skatinimas Alytaus rajone.** Projekto tikslas – padidinti Alytaus rajono tikslinių grupių asmenų sveikatos raštingumo lygį bei formuoti pozityvius jų sveikatos elgsenos pokyčius. Projekto metu planuojamos veiklos:

- Alytaus rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro infrastruktūros modernizavimas (atliktas patalpų remontas, įsigyta transporto priemonė; įsigyti biuro baldai);
- Visuomenės informavimo priemonių, mažinančių žmonių abejingumą nelaimės ištiktiems,

įgyvendinimas ir žinių apie pirmosios pagalbos teikimą bei profesionalios pagalbos prieinamumą skleidimas (įsigytos pirmosios pagalbos mokymams skirtos priemonės, įgyvendinti pirmosios pagalbos mokymai, suorganizuotos pirmosios pagalbos varžybos, sukurtas videoklipas, įrengti pirmosios pagalbos skęstant informaciniai standai, išleistos mokomosios – informacinės knygelės, suorganizuoti renginiai apie atšvaitų dėvėjimą);

- Informacijos, adekvačiai parinktos pagal amžiaus ir veiklos grupes, sklaida tikslinei grupei, naudojant įvairius ugdymo metodus (surengti sveikatos stiprinimo programos renginiai širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenims, fizinio aktyvumo renginiai bendruomenėse, mokyklose, sveikos mitybos, druskos kiekio mažinimo pasirinkimą skatinantys renginiai bei streso valdymo renginiai bendruomenėse).

Projekto trukmė – 2018-09-01 – 2021-09-01. Projekto vertė – 199 tūkst. Eur.

✓ **Pirminės asmens sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas Alytaus rajono savivaldybėje.** Projekto tikslas – pagerinti pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę Alytaus rajone. Projekto metu planuojamas VŠĮ Alytaus rajono savivaldybės PSPC Miroslavo ambulatorijos modernizavimas, patalpų remontas ir pritaikymas neįgaliųjų poreikiams. Taip pat 3 ambulatorijų pritaikymas neįgaliųjų poreikiams. Baldų atnaujinimas. Būtiniausios pirminės asmens sveikatos priežiūros funkcijai vykdyti įrangos įsigijimas. Transporto priemonės įsigijimas. Kompiuterinės įrangos įsigijimas. Priklausomybės nuo opioidų pakaitinio gydymo ir DOTS kabinetų remontas ir reikalingos įrangos įsigijimas.

Projekto trukmė – 2018 – 2020 m. Projekto vertė – 424,6 tūkst. Eur.

✓ **UAB „Disolis“ teikiamų paslaugų efektyvumo didinimas.** Projekto tikslas – pagerinti pirminės asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę teikiamą UAB „Disolis“. Projekto metu UAB "Disolis" planuoja įsigyti būtiniausios pirminės asmens sveikatos priežiūros funkcijai vykdyti įrangos bei transporto priemonę.

Projekto trukmė – 2018 – 2019 m. Projekto vertė – 17,6 tūkst. Eur.

Rezultato vertinimo kriterijai:

įgyvendinamų projektų, remiamų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšomis skaičius, vnt. –2

Programos tikslas	Plėtoti ir puoselėti mėgėjišką sodininkystę bei jos tradicijas, iš dalies padengiant mėgėjiško sodo bendrojo naudojimo objektų priežiūros išlaidas	Kodas	07
--------------------------	---	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Alytaus rajono savivaldybės taryboje patvirtinti rajono sodų bendrijų specialios rėmimo programos nuostatai, pagal kuriuos, be kita ko, iš dalies padengiamos sodų bendro naudojimo objektų – kelių, elektros tinklų ir kt. – priežiūros išlaidos. Alytaus rajone yra 21 sodų bendrija, 5659 mėgėjų sodų žemės savininkai. Mėgėjiškų sodų žemės sklypų plotas 196 ha Alytaus rajone. Įgyvendinant šį tikslą gerinama sodų bendrijų infrastruktūra, t.y. keliai, vandentiekio sistemos, elektros tinklų plėtra. Nemažai šalies gyventojų keliai gyventi į sodus, todėl iškyla problemų, ners kolektyviniai sodai tokiam gyventojų srautui nepritaikyti. Soduose apsigyvenę žmonės patiria problemų dėl elektros tinklų atnaujinimo, kelių, atliekų tvarkymo, kitų inžinerinių komunikacijų įrengimo.

Įgyvendinant šį iškeltą tikslą, numatoma vykdyti šiuos uždavinius:

01 uždavinys. Skatinti sodininkų bendrijas tinkamai prižiūrėti bendrojo naudojimo objektus. Įgyvendinant šį uždavinį numatoma skirti paramą sodininkų bendrijoms, kad šios galėtų gerinti bendrojo naudojimo būklę. Keliai- sodų bendrijose išlieka pagrindine problema. Nors ir nėra pakankamai lėšų išasfaltuoti kelius, vedančius į kolektyvinius sodus, tačiau pagal galimybes jie žvyruojami ir greideriuojami ir atliekami kiti remonto darbai, gerinantys kelių būklę.

Uždaviniui įgyvendinti numatomos šios priemonės:

01 priemonė. Sodininkų bendrijų specialiosios rėmimo programos įgyvendinimas.

Remiamos sodininkų bendrijos.

Rezultato vertinimo kriterijai:

finansiskai paremtų sodininkų bendrijų skaičius, vnt. – 19

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas: Įgyvendinant šią programą bus sudarytos sąlygos viešiesiems darbams, kurie padės sušvelninti nedarbo pasekmes. Bus sprendžiami socialiniai klausimai – labiausiai socialiai pažeidžiami asmenys užsidirbs lėšų pragyvenimui, mažiau reikės mokėti pašalpų, dalis bedarbių susiras darbą. Taip pat bus sprendžiamos visuomeninių teritorijų tvarkymo problemos, teikiamos paslaugos socialiai remtinoms asmenų grupėms. Padidės Alytaus rajono savivaldybės teritorijoje registruotų verslo subjektų skaičius, sumažėjęs bedarbių asmenų skaičius, aktyvesnis verslo subjektų ir jų darbuotojų kvalifikacijos kėlimas, padidėjęs Alytaus rajono ir jame esančių verslo subjektų žinomumas šalyje ir už jos ribų naujų interneto svetainių sukūrimo bei dalyvavimo parodose, mugėse, verslo misijose pagalba. Sudaromos sąlygos plėtoti ir puoselėti mėgėjišką sodininkystę bei jos tradicijas, iš dalies padengiant mėgėjiško sodo bendrojo naudojimo objektų (kelių, elektros ir kitų) priežiūros išlaidas. Gerinamos sodo bendrijų gyventojų gyvenimo sąlygos. Sudarytos sąlygos informacijos apie Alytaus rajono turizmo išteklius ir paslaugas pasiekiamumo padidėjimas, Alytaus rajono – kaip patrauklaus ir patogaus turistams bei rajono svečiams – įvaizdžio kūrimas. Kokybiškas turistų aptarnavimas, teisingos ir patrauklios informacijos suteikimas bei įgyvendinamos turizmo galimybių rėmimo (skatinimo) priemonės sudarys prielaidas atvykstamojo ir vietinio turizmo plėtrai Alytaus krašte.

Įgyvendinus suplanuotus projektus bus prisidėta prie nedarbo, saviraiškos problemų sprendimo, bus sudarytos geresnės sąlygos gyventi ir dirbti Alytaus rajono savivaldybės gyventojams, bus sukurta patrauklesnė gyvenamoji ir bendruomeninė aplinka. Sutvarkius ir įrengus infrastruktūrą bus sudarytos sąlygos efektyvesniam laisvalaikio užimtumui, naujų iniciatyvų įgyvendinimui.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai: Alytaus rajono savivaldybės biudžeto lėšos, ES fondų lėšos (85-90 proc. finansavimas), Alytaus rajono savivaldybės indėlis į ES finansuojamus projektus (nuo 7,5 iki 15 proc.), valstybės biudžeto lėšos, darbo biržos lėšos (60 proc.) ir savivaldybės lėšos (40 proc.), lėšos, skirtos iš savivaldybės privatizavimo fondo, kitos teisėtai įgytos lėšos.

Alytaus rajono strateginio plėtros plano dalys, susijusios su vykdoma programa: susijęs su visais strateginio plėtros plano dalimis (prioritetais): 1 prioritetas. Ekonomikos, verslo ir darnaus kaimo plėtros. 1.2. tikslas. Sukurti palankią aplinką investicijoms ir rajono verslo vystymui. 1.2.1 uždavinys. Skatinti investicijų augimą. 1.2.2. uždavinys. Skatinti verslo plėtrą. 1.4. tikslas. Plėtoti ūkinės veiklos bei inžinerinę infrastruktūrą. 1.4.2. uždavinys. Racionaliai naudoti gamtos išteklius. 1.4.5 uždavinys. Optimizuoti viešojo transporto sistemą ir darnią susisiekimo infrastruktūros plėtrą. 1.4.6 uždavinys. Užtikrinti aplinkos apsaugą ir efektyvų atliekų tvarkymą. 2 prioritetas. Veiklios visuomenės ugdymo, sveikatos ir socialinio vystymo. 2.1 tikslas. Išsaugoti gerąsias krašto kultūros tradicijas, vystyti modernią, patrauklią kultūrinio turizmo infrastruktūrą ir bendradarbiavimą. 2.1.1. uždavinys. Rengti ir vykdyti kultūros, meno ir visuomeninius specialiuosius projektus, stiprinančius Alytaus rajono, kaip kultūrinio/pažintinio turizmo teritoriją. 2.1.3 uždavinys. Skatinti rajono gyventojų kultūrinį ir sportinį aktyvumą ir gerinti susijusią infrastruktūrą. 2.1.5 uždavinys. Renovuoti ir modernizuoti kultūros įstaigų ir bendruomenių patalpas. 2.1.6 uždavinys. Sukurti palankią aplinką kultūrinio pažintinio ir ekologinio turizmo paslaugoms plėtoti. 2.4. tikslas. Vystyti šiuolaikišką švietimo sistemą, užtikrinant švietimo kokybę ir užimtumą. 2.4.1. uždavinys. Atnaujinti švietimo infrastruktūrą užtikrinant ugdymo kokybę. 3 prioritetas. Visuomenės poreikius atitinkančios pažangios savivaldos vystymo. 3.1. tikslas. Stiprinti administracinius gebėjimus ir valdymo kokybę, didinant viešojo administravimo

efektyvumą. 3.1.1. uždavinys. Tobulinti savivaldybės administracijos bei savivaldybei pavaldžių biudžetinių įstaigų darbuotojų kvalifikaciją ir administracinius gebėjimus. 3.1.2. uždavinys. Parengti ir atnaujinti savivaldybės veiklos planavimo dokumentus, įdiegti planavimo sistemas.

Susiję Lietuvos Respublikos ir savivaldybės teisės aktai: Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos policijos įstatymas, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymas, Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas, Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas, Lietuvos Respublikos turizmo įstatymas ir poįstatyminiai aktai, Alytaus rajono visuomenės saugumo projektų finansavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-06-05 įsakymu Nr. D1-401, Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 2 d. sprendimas Nr. K-68 „Dėl Kompensuojamų kitų su viešųjų darbų atlikimu susijusių išlaidų sąrašo ir jų kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 2 d. sprendimas Nr. K-67 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės viešųjų darbų organizavimo“, Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymas Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-09-09 įsakymas Nr. D1-670 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės Smulkaus ir vidutinio verslo rėmimo fondo nuostatų ir lėšų naudojimo taisyklių“, Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 238 „Dėl Lietuvos turizmo plėtros 2014–2020 metų programos patvirtinimo“, Alytaus rajono savivaldybės 2013-2020 metų strateginės plėtros planas, patvirtintas Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2013 m. vasario 27 d. sprendimu K-54 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės 2013–2020 metų strateginės plėtros plano patvirtinimo“, Alytaus rajono savivaldybės 2015–2017 metų trumpalaikis strateginės plėtros planas, patvirtintas Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2014 m. birželio 26 d. Nr. K-198 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės 2015–2017 metų trumpalaikio strateginės plėtros plano patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016-07-01 įsakymas Nr. 3D-403 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse“ veiklos sričių „Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūrą“ ir „Parama investicijoms į kaimo kultūros ir gamtos paveldą, kraštovaizdį“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015-10-23 įsakymas Nr. 1V-841 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ 07.1.1-CPVA-R-905 priemonės „Miestų kompleksinė plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-10-07 įsakymas Nr. D1-717 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-R-014 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016-05-04 įsakymas Nr. 4-337 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-R-821 „Savivaldybės jungiančių turizmo trasų ir turizmo maršrutų informacinės infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2016-04-27 įsakymas Nr. IV- 338 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.4.1-CPVA-R-302 priemonės „Aktualizuoti savivaldybių kultūros paveldo objektus“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2016-07-28 įsakymas Nr. 3-265(1.5 E) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-R-516 priemonės „Pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija ir plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2016-12-08 įsakymas Nr. 3-421(1.5 E) „Dėl 2014–2020

metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-R-518 priemonės „Vietinio susisiekimo viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016-12-01 įsakymas Nr. V-1074 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.1.3-CPVA-R-725 priemonės „Neformaliojo švietimo infrastruktūros tobulinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016-07-21 įsakymas Nr. 1V-509 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ Nr. 10.1.3-ESFA-R-920 priemonės „Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimas savivaldybėse“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2016-06-22 įsakymas Nr. A1-307 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.1.1-CPVA-R-407 „Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-04-27 įsakymas Nr. D1-281 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.2.1-APVA-R-008 priemonės „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-03-23 įsakymas Nr. D1-209 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.5.1-APVA-R-019 priemonės „Kraštovaizdžio apsauga“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymas Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių iniciuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015-11-23 įsakymas Nr. 1V-936 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos finansinio laikotarpio Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų įgyvendinimo Lietuvoje taisyklių patvirtinimo“.

Kita svarbi informacija: